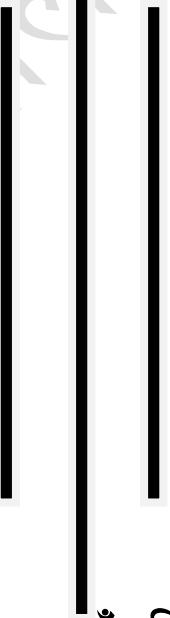

“समृद्ध बकैया निर्माणको मूल आधार; स्वास्थ्य,
शिक्षा, कृषि, पर्यटन र वातावरणमैत्री पूर्वाधार”

आर्थिक वर्ष २०७७/७८को

नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

बकैया गाउँपालिका

मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

आदणीय अध्यक्ष महोदय,

स्थानीय तहको निर्वाचन पछिको चौथो बजेट, नीति तथा कार्यक्रम यस गरीमामय गाउँ सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ । यस अवसरमा म नेपालको संघीय लोकतान्त्रीक स्वतन्त्रताको लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएको ऐतिहासिक जनआन्दोलन, शसस्त्र आन्दोलन, तराई मधेस लगायतका सम्पुर्ण आन्दोलनको स्मरण गर्न चाहन्छु । लोकतन्त्रको स्थापनार्थ सहिदहरूको त्याग र बलिदानलाई उच्च सम्मान गर्दछु ।

खण्ड १ परिचय

१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय

नेपालको संविधानको धारा ५६ मा व्यवस्था भए बमोजिम गठन भएका ७५३ वटा स्थानीय तह मध्ये मकवानपुर जिल्ला बागमती प्रदेश मा हाम्रो बकैया गाउँपालिका रहेको छ । यस गाउँपालिकामा साविकमा रहेका धियाल, छतिवन, शिखरपुर, मन्थली र ठिंगन गा.वि.स.हरूरहेका छन् । हाल बकैया गाउँपालिकामा १२ वटा वडा रहेका छन् यस गाउँपालिकाको पाश्वर्चित्र २०७६ अनुसार गाउँपालिकाको जनसंख्या ४६,२४८ जना र क्षेत्रफल ४६० वर्ग कि.मी. रहेको छ ।

१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा

१.२.१ स्थानीय तहमा कार्यकारिणी, व्यवस्थापकीय तथा न्यायिक समिति मार्फत न्यायिक अधिकार समेत रहेकोले जनताको अधिकांश समस्या गाउँमा नै समाधान हुने गरी अधिकार र जिम्मेवारी गाउँपालिकामा आएको छ । जसले गर्दा जनताका अधिकांश समस्याहरूलाई स्थानीय तहमा नै समाधान गर्न सकिनेछ ।

१.२.२ स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भएको ३ वर्ष बितिसकेको भएतापनि शिक्षा लगायतका विषयगत कार्यालयका कर्मचारी स्थानीय तहमा समायोजन हुन नसक्नु वडा सचिव लगायतका कर्मचारीहरूको अभाव रहनु आदि कारणको बाबजुद पनि वडा कार्यालय तथा गाउँपालिका कार्यालयबाट सेवा सहज रूपमा दिन सफल भइरहेका छौं ।

१.२.३ स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भइ नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिको कार्यकाल ३ वर्ष बितिसकेको सन्दर्भमा जिल्ला तहमा रहेका कार्यालयहरु पुनसंरचना भई स्वास्थ्य, कृषि, पशु, महिला विकास सहकारी लगायतका कार्यालयका बजेट तथा कार्यक्रम र साधन श्रोत, जनशक्ति, सम्पति तथा अधिकार हस्तान्तरण

भई गाउँपालिकामा प्राप्त भइसकेका छन् जसबाट गाउँपालिका स्तरबाट नै बहु विषयका सेवाहरु प्रदान भइरहेका छन् ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१.२.४ यी सबै सकारात्मक उपलब्धि हुँदा हुदै पनि गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा देखिएको मुलभुत चुनौतीहरु यस प्रकार रहेका छन्:-

(क) संघीयता कार्यान्वयन

लामो समयदेखि एकात्मक राज्य प्रणालीको अभ्यास गरेका हाम्रा लागि संघीयता कार्यान्वयन नौलो प्रयोग हो । स्थानीय निर्वाचन सम्पन्न भएको ३ वर्ष वितिसक्दा समेत स्थानीय तह सक्षमता तर्फ अगाडी बढ्दै गर्दा पनि पर्याप्त चुनौतिको रूपमा रहेको छ ।

(ख) कार्यान्वयन क्षमता

गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने आयोजना कार्यान्वयनमा सरोकारवालाहरुको काम गर्ने उत्साहमा कमी, नतिजा प्राप्ती प्रतिको उदासिनता, समग्र मानविय क्षमताको कमी आदिका कारण समस्या उत्पन्न भएको छ । तसर्थ गाउँपालिका अन्तर्गत संचालन हुने योजनामा लक्ष्य बमोजिम कार्य सम्पादन गर्नु चुनौतिपुर्ण रहेको छ ।

(ग) समयबद्ध पुनःनिर्माण

भुकम्प गएको पाँच वर्ष वितिसक्दा पनि क्तिपय भूकम्प पिडितहरुले व्यक्तिगत आवास निर्माण गर्न नसकेको तीतो यथार्थ हाम्रो सामु छ । भुकम्पबाट क्षतिग्रस्त निजि आवास पुनःनिर्माण कार्यमा जग्गा स्वामित्व आदिको कारण ढिलाई भएको सन्दर्भमा हाल नेपाल सरकारको परिमार्जित नीतिको कारण केही सहज भएको छ । तर पनि पुनःनिर्माण कार्यहरु छिटो सम्पन्न गर्नु चुनौतिपुर्ण रहेको छ ।

(घ) सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तरीयता

निर्माण कार्यको सूक्ष्म सुपरिवेक्षण, उपभोक्ता समितिको कमजोर क्षमता र सघन अनुगमनको अभाव आदिका कारण गाउँपालिकाबाट निर्माण भएका संरचनाहरुको छोटो समयमा नै जीर्ण हुने गरेका छन् ।

यसमा सुधार गरी सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तर वृद्धि गर्नुपर्ने र दोहोरो तेहेरो खर्च रोक्नुपर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण छ ।

(ड) शासकिय क्षमता

जनता प्रतिको जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व प्रतिको सचेतना बिना स्थानीय तहबाट दिने सेवाको सहज प्राप्ति हुन सक्दैन । तसर्थ कानूनको परिपालना, सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, सुदृढ र सक्षम संस्थागत सुशासन कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता ल्याउने चुनौति रहेको छ ।

१.३

आदरणीय अध्यक्ष महोदय,

अब, म आगामी आ.व. २०७७/७८ का लागि योजना तर्जुमा गर्दा लिईएका मुख्य आधारहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

आ.व. ०७७/७८ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिईएका मुख्य मुख्य आधारहरू:-

- नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सुचि
- नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक हकहरू
- नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक, सामाजिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग , वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू,धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणको प्रतिवेदन
- संघीय सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू
- संघीय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू
- स्थानीय शासन संचालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरू ।
- विकासका समयामयिक मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास, वालमैत्री

स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री शासन, खुला दिशामुक्त तथा पुर्ण सरसफाइ, उर्जा संकट लगायतका अन्तरसम्बन्धित विषयहरु ।

- तथा गाउँपालिकामा आवश्यक देखिएका अन्य विषयहरु ।

१.४यी उदेश्यहरु हासिल गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका प्राथमिकताहरु देहाय बमोजिम निर्धारण गरेको छु :-

- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुको व्यवस्थापन र सञ्चालन,
- रोजगारीका अवसरहरुको वृद्धी,
- उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धी,
- गाउँपालिकाबाट वडाको केन्द्रसम्म जोड्ने सङ्केतन निर्माण तथा स्तरन्नोती,
- कृषिको आधुनिकरण, विविधिकरण र व्यवसायिकरण,
- विद्युत लाइन विस्तार र भोल्टेज सुधार,
- पर्यटन पूर्वाधारको विकासर प्रवर्धन,
- शिक्षा, स्वास्थ्य, तथा स्वच्छ खानेपानी माथी सहज पहुँच,
- अत्यावश्यक उपभोग्य वस्तुहरुको सुदृढ र सहज आपुर्ति,
- सार्वजनिक प्रशासन र सेवा प्रवाहमा सुधार ।
- खेलकुद विकास
- विपद व्यवस्थापन

खण्ड ३ – आगामी आ.व. २०७७ | ७८ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

आदणीय अध्यक्ष महोदय,

अब म यीनै चुनौती, उदेश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर तयार गरिएको आ.व. २०७७/०७८ को बजेट निती तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आदणीय अध्यक्ष महोदय,

यस बकैया गाउँपालिकाबाट विषयगत रूपमा हरेक क्षेत्रको विकास लाई प्रभावकारी र व्यवस्थीत बनाउन क्षेत्र अनुसार छुट्टाछुट्टै नीतीहरु निर्माण गरिएको छ जसलाई गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी लागु गर्दै लगिनेछ । ती महत्वपूर्ण नीतीहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

समष्टिगत नीतिहरु

१. यस बकैया गाउँपालिका क्षेत्रका करिव ४० प्रतिशत घरधुरीका घरमुलीसंग आफ्नो परिवारका नाममा जग्गा दर्ता प्रमाणपूर्जा प्राप्त नभएको नापनक्सा समेत नभएको ऐलानी जग्गा भएकोले त्यस्ता जग्गाको तथ्यांक संकलन गर्ने कार्यविधि बनाई तथ्यांक संकलन कार्यको सुरुवात गरिनेछ । र नापनक्सा गरी न्यनुतम क्षेत्रफलको जग्गाधनी प्रमाणपूर्जा उपलब्ध गराउन स्थानीय तहको तर्फबाट आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२. यस बकैया गाउँपालिकालाई आ.व. २०७७।०७८ भित्रमा बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न चालु आर्थिक वर्षमा संचालित बालमैत्री शासन कार्यक्रम लाई केहि परिमार्जन सहित निरन्तरता दिइनेछ ।
३. यस बकैया गाउँपालिकाको सबै वडाहरुबाट गाउँपालिकाको केन्द्रमा जोडिएको मदन भण्डारी लोकमार्गसँग सडक सञ्जाल जोडिसकिएको हुँदा उक्त सडकहरुलाई स्तरोन्तती गर्दै लगिने छ ।
४. यस बकैया गाउँपालिका भित्र रहेको वकैया नदी, सिमात खोला र यससंग जोडिएको हरेक खहरेखोला बाट भइरहेको र हुन सक्ने सम्भावित क्षतीलाई मध्यनजर गर्दै यी खोलाहरुमा आवश्यक तटबन्धन गरी वस्ती तथा उर्वर भुमी बचाउन राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रमलाई बकैया तथा सिमात खोलाको शिरको आवश्यक क्षेत्रदेखि नै व्यवस्थित बनाइनेछ । साथै सम्बन्धीत सरकारी तथा गैह्न सरकारी निकाय सँग समन्वय गरी अघि बढिनेछ ।
५. बकैया गाउँपालिकाबाट यस गाउँपालिकाका वडाहरुमा गाउँपालिका स्तरीय बजेट विनियोजन गर्दा सम्बन्धित वडाकोजनसंख्या, क्षेत्रफल, भौगोलिक विकटता, विकास निर्माण कार्यमा स्थानीय जनताको अग्रसरता, भारित लागत आदिका आधारमा समतामुलक बजेट विनियोजन गरीनेछ ।

६. वडा, विषयगत क्षेत्र तथा संस्थाहरुबाट माग भई आएका योजनाहरुको संकलन गरी गाउँपालिका स्तरीय योजना बैंक बनाइनेछ र त्यस्ता योजनाहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
७. यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरुका दुरदराजमा छरिएर रहेका तथा जोखिममा रहेका घरधुरीहरुलाई समेत विकासको मुल प्रवाहमा ल्याउन त्यस्ता बस्तीहरुलाई स्थानान्तरण गरी एकिकृत बस्ती विकास गर्न एकिकृत वस्ती विकास गुरुयोजना निर्माण गरी अघि बढिनेछ ।
८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्रत्येक घरधुरीलाई समावेस गराएर टोल विकास संस्था गठन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै त्यस्ता टोल विकास संस्थालाई गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सहचारीको रूपमा क्रमशः अघि बढाइनेछ ।
९. गाउँपालिकाले पञ्चवर्षीय आवधिक योजना निर्माणको कार्य सञ्चालन गरिरहेकोमा उक्त योजनासङ्ग समन्वय हुनेगरी वार्षिक योजनाहरु तय गरिनेछन् ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु

आर्थिक विकास

१. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्र यस गाउँपालिकाको तुलनात्मक लाभको क्षेत्र भएकोले कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण विविधिकरण तथा व्यवसायीकरणबाट मात्र यस गाउँपालिकाको समुन्तती सहज हुने भएकोले कृषि क्षेत्रको विकासमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । उत्पादित कृषिजन्य तथा पशुजन्य उपजको सहज बजार पहुँचलाई सुनिश्चीत गरिनेछ ।
३. पशुपालन तथा कृषिको लागि ठुला आकारका कृषि केन्द्रको स्थापनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
४. कृषि क्षेत्रलाई स्थानीय उत्पादनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ । सिंचाइ, मल खाद्य, वित्त विजनको उपलब्धतामा जोड दिइनेछ । पशुजन्य उत्पादनका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।
५. गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरुको पहिचान गरी पर्यटन प्रवर्धन गर्न पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरी अघि बढिनेछ ।

६. गाउँपालिका स्तरमा होम स्टे निर्माणको लागि सम्भाव्यता अध्ययन तथा निर्माणको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
७. कोभिड-१९ को महामारी लगायतका कारण वैदेशिक रोजगारी तथा अन्य क्षेत्रबाट यस पालिकामा फर्किएका स्थायी बासिन्दालाई कृषि पेशामा आवद्ध गराउने कार्यलाई विशेष जोड दिइनेछ । साथै वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका र अन्य बरोजगार यूवाहरुलाई उद्यम व्यवसाय सञ्चालनको लागि छुट्टै कोष सञ्चालन गरिनेछ ।
८. कृषि ऋण कोष व्यवस्थापन गरी व्यवसायिक कृषि कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
९. एक वडा एक लगु उद्यम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. सहकारी क्षेत्र नेपाल सरकारको ३ खम्बे अर्थनीति मध्येको एक प्रमुख खम्बा भएकोले सहकारी क्षेत्रको प्रवर्धन तथा विकासको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । सहकारी संस्थालाई थप व्यवस्थित गर्न विभिन्न सहकारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. सहकारी एकीकरण नीतिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

सामाजिक विकास

दुर्व्यसनी मुक्त गाउँघर, सुशासन र समृद्धिको आधार भन्ने नाराका साथ सामाजिक विकासका कृयाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।

स्वास्थ्य

१. मौलिक हकको रूपमा रहेको गुणस्तरीय निशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सुरक्षित प्रसूति सेवा सहितको न्युनतम सेवा मापदण्ड अनुसारको सेवा सम्पूर्ण वडाका स्वास्थ्य संस्था मार्फत प्रदान गरिनेछ ।
२. गाउँपालिका स्तरमा कम्तिमा एउटा १५ शैयाको अस्पताल रहने प्रावधान रहेकोमा छतिवन प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई नै १५ शैयाको अस्पताल बनाउनको लागि नेपाल सरकारबाट स्वीकृती प्राप्त भइसकेको हुँदा पूर्वाधार निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।
३. नेपाल सरकारको नीतिको रूपमा रहेको नो होम डेलिभरी कार्यक्रमलाई यस गाउँपालिकाले समेत आत्मसात गरी सफल पार्न आवश्यकता अनुसार बर्थिङ सेन्टरहरु व्यवस्थित गरी आवश्यकता अनुसार थप गरिनेछ ।

४. २४ घण्टे आकस्मीक सेवालाई नियमीत र प्रभावकारी बनाउनुका साथै पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरूलाई बहुक्षेत्रिय लगानीका रूपमा निरन्तरता एवं पूर्ण पोषणयुक्त गाउँपालिका, पूर्ण खोप, पूर्ण संस्थागत प्रसूति बनाउनुका साथै परिवार नियोजनका लामो समयका साधनको प्रयोग दरलाई बढाई कुल प्रजनन् दरमा कमी ल्याइनेछ। प्रस्तुत सेवाहरूलाई प्रभावकारी बनाउन एम्बुलेन्स सेवा विस्तार गर्नुका साथै दुर्गम क्षेत्रको लागि स्ट्रेचरको व्यवस्था समेत गरिनेछ।

५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कोषलाई कार्यविधि बनाई व्यवस्थित गरिनेछ साथै क्षमता अभिवृद्धि गरी आवश्यक प्रोत्साहन सहित महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

६. क्षयरोग, भिटामिन ए, विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, अन्तर्क्रिया, स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना लगायतका थप कार्यक्रमहरु संचालन गरी स्वास्थ्यका विषयवस्तुमा सबै नागरिकहरूलाई सुसुचित गराईनेछ।

७. सरुवा रोगको साथसाथै नसर्ने रोगहरूको रुग्ण दरमा कमी ल्याउने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ।

८. कोभिड-१९ को महामारीलाई मध्यनजर गर्दै स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने, स्वास्थ्य सामाग्रीहरूको अभाव हुन नदिनुको साथै क्वारेन्टाइन तथा आइसोलेसन कक्षलाई व्यस्थित गर्ने।

९. गाउँपालिकाका विरामीहरूको लागि आवश्यक रगतको व्यवस्थापन पालिकाबाट निःशुल्क रूपमा गरिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।

१०. गाउँपालिकाका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अक्षिसजनको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

शिक्षा

१. सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको शिक्षाको विचमा देखिएको खाडल कम गर्न शैक्षिक शत्र २०७६ देखी शुरु भएको केही विद्यालयहरूका आधारभुत तहमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्ने विद्यालयको सङ्ख्या विस्तार गरिनेछ।

२. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूलाई बालमैत्री पठनपाठन सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम संचालन गरि बालमैत्री कक्षाको व्यवस्थापन गर्नुका साथै विषय शिक्षकहरूको समुहमा गाउँपालिका स्तरमा शिक्षण सिकाई सम्बन्धि नमुना कक्षाको व्यवस्था गरिनेछ।

३. विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु ,प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता, प्रधानाध्यापक , विषय शिक्षक, गाउँ शिक्षा समितिहरुलाई आ-आफ्नो भुमिका , उत्तरदायित्व,शिप विकास लगायत जिम्मेवारी वहन गराउन तालिम सेमिनार गोष्ठीहरु संचालन गरिनेछ ।
४. विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुलाई विद्यालय शिक्षामा ल्याउनका लागि विशेष प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
५. स्रोत विद्यालय, सामुदायिक विद्यालय र अन्य विद्यालयहरुमा भौतिक पुर्वाधार, बिज्ञान प्रयोगशाला, जनशक्ति लगायतको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६. प्रत्येक वडाका कम्तीमा १-१ विद्यालयलाई नमूना विद्यालयको रूपमा विकसित गरी अघि बढिनेछ ।
७. आवासीय विद्यालयहरुको शुरुवात गरिनेछ ।
८. कोभिड-१९ बाट भएको शैक्षिक क्षति न्यूनिकरणका लागि सिकाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सो को लागि वैकल्पिक शिक्षण सिकाई पहिचान तथा कार्यक्रम गरिनेछ ।
९. गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा विधार्थी संख्याको आधारमा शिक्षक दरवन्दी मिलान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै दरवन्दी मिलान गर्दा समेत दरवन्दी अपुग भएको अवस्थामा कार्यविधि निर्माण गरी त्यस्ता विद्यालयहरुलाई विशेष अनुदान दिने मार्गमा अघि बढिनेछ ।
१०. विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा विद्यालय समायोजनको नीति लिईनेछ ।
११. प्रसूति सट्टा शिक्षक व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. गाउँपालिका भित्रका सामूदायिक विद्यालय सवलीकरण नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. हरित विद्यालयको अवधारणालाई लागु गरिनेछ ।
१४. बालमैत्री विद्यालय र विद्यार्थी सिकाउ टिकाउ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५. प्राविधिक शिक्षा तथा उच्च शिक्षाका लागि जेहेन्दार छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६. गाउँपालिका भित्र प्राविधिक शिक्षा निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ ।
१७. बालमैत्री कार्यक्रमहरु सञ्चालनको लागि बालकोषको स्थापना गरि सञ्चालन गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

१. स्वच्छ खानेपानी माथी सबैको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । जसका लागि १ घर १ धारा नीति अबलम्बन गरि लागु गरिनेछ ।
२. हरेक बडाको एक बस्तीलाई सरसफाईमा नमुना बस्तीको रूपमा विकसित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३. गाउँघर सरसफाईको नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
४. गाँउपालिका स्तरमा नै जलस्रोत समिति दर्तालाई अगाडी बढाइनेछ ।
५. गाँउपालिका भित्र खानेपानीको स्वच्छता परिक्षण कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
६. गाउँपालिका भित्रको फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि निश्चित क्षेत्र तोकि व्यवस्थित गरिनेछ ।

भषा, साहित्य तथा संस्कृति प्रवर्धन

१. स्थानीय भाषा, कला साहित्य संस्कृती पुरातात्त्विक तथा ऐतिहासिक सम्पदाको संरक्षण सम्बद्धन गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।
२. बकैया ठाकुर मन्दिर पर्यटकिय पार्क र गौतम बुद्ध पर्यटकीय पार्क, धनेश्वर पर्यटन पार्क, लटरम्मेश्वर महादेव मन्दिर, लगायत अन्य स्थानमा पर्यटन क्षेत्रको विस्तार गरिनेछ ।
३. अति सिमान्तकृत तथा लोपोन्मुख आदिवासी जनजातीहरूको संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि संग्रहालय निर्माणको लागि जोड दिईनेछ ।
४. गाउँपालिका स्तरीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान निर्माणको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।

लैंगिक समानता र समावेशीकरण

१. बाल विवाह न्युनीकरण गर्न सम्बन्धीत निकाय सँग सहकार्य गरी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्द्धन गर्न महिला, वालवालिका, दलित, आदिवासी जनजाति, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सशक्तीकरण गर्न आवश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरीनेछ ।
३. महिलाहरूलाई सीपमूलक तालिम प्रदान गरी क्षमता अभिवृद्धि गरी उनीहरूलाई आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

४. लैंगिक हिंसा न्यूनिकरणका लागि सरोकारवाला निकायहरुसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। किशोरीहरुको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
५. विशेष अवस्थामा रहेका गर्भवती, वृद्ध र बालबालिकालाई आवश्यक सेवा प्रदान गरिनेछ।
६. अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण गर्नुका साथै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि सहायक सामाग्री उपलब्ध गराउने तथा सीपविकास तालिम संचालन गरिनेछ।
७. दलित, आदिवासी जनजाति, अल्पसङ्ख्यक सिमान्तिकृत समुदायको सशक्तीकरणको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
८. अति विपन्न महिलाहरुलाई प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
९. महिलाहरुको आर्थिक सशक्तिकरणका लागि विभिन्न आयआर्जनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
१०. महिला मात्र उपभोक्ता रहेका उपभोक्ता समितीलाई बढी प्राथमिकता दिइनेछ।
११. बडाहरुमा मनोविमर्शकर्ताको व्यवस्था गरिनेछ।
१२. बाल श्रम न्यूनिकरण गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

खेलकुद तथा मनोरन्जन

१. खेलकुद क्षेत्रको विकास मार्फत यस गाउँपालिकालाई जिल्ला, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा परिचित गराउन आवश्यक खेलकुद कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ। साथै खेलाडीहरुको आवश्यक क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ।
२. गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति लाई व्यवस्थित गरिने छ।
३. गाउँपालिका स्तरीय एक कर्भर्ड हलको निर्माण गरिने छ। साथै खेलाडीहरुको लागि आवश्यक प्रशिक्षणको लागि प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ।
४. खेलकुद क्षेत्रको विकास र विस्तारका लागि खेलकुद क्षेत्रका विभिन्न संस्थाहरुसङ्ग समन्वय गरि अघि बढिनेछ।
५. गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ।
६. एक बडा एक खेलमैदान निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ।

पुर्वाधार विकास

बकैया गाउँपालिकाको रहर विकासमा लहर भन्ने नाराका साथ देहाय बमोजिमका पुर्वाधार विकासका गतिविधि सञ्चालन गरिने छ ।

सडक निर्माण

१. गाउँपालीकाको केन्द्रबाट प्रत्येक वडा केन्द्रसम्म निर्माण गरिएको सडकहरूलाई स्तरोन्ती गरिनेछ भने प्रत्येक वडाकेन्द्र देखि प्रत्येक गाउँउसम्म न्यूनतम मापडण्ड अनुसारको सडक निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्र ट्रयाक ओपन भइसकेका सडकहरूलाई बाहै महिना चल्ने बनाउन ती सडकहरूको स्तरोन्तीमा आवश्यक पहल गरिनेछ । ति सडकहरूको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरी क्रमानुगत तवरले स्तरोन्ती गर्दै लगिनेछ । साथै सडकहरू स्ल्याब ढलान र पिचको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३. गाउँपालिकाको पारवाहन गुरुयोजना तयार गरी गाउँपालिकाका सबै वडाहरूलाई व्यवस्थित तरीकाले सडक संजालमा जोड्ने कार्य अघि बढाइनेछ ।
४. विशेष महत्वका क्षेत्रहरू पर्यटन पार्क, विद्यालय लगायतका क्षेत्रमा सडक सञ्जाल सहज गराइनेछ ।
५. "बकैया बासीको आवश्यकता गोल सडकलाई प्राथमिकता" भन्ने अवधारणाको साथ विकास गतिविधि सञ्चालन गरिनेछ ।
६. यस गाउँपालिका वडा नं. ७ भिरकोटमा बसपार्क निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।

विद्युतीकरण

१. यस बकैया गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा विद्युत सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै हालसम्म विद्युत नपुगेका वडा र क्षेत्रहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ ।

२. बकैया गाउँउपालिका वडा नं. ४ भिमसेन दमारमा निर्माणाधिन सब स्टेशनलाई छिटो निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।

पुल तथा झोलुङ्गेपुल

३. बकैया गाउँउपालिका भित्र आवश्यकता अनुसार पक्की, बेलिबूज तथा झोलुङ्गे पुलको निर्माणको लागि प्रदेश तथा संघ सँग समन्वय गरी अघि बढिनेछ ।

भवन तथा शहरी विकास

१. भवन निर्माणलाई व्यवस्थित गर्न गाउँउपालिकाको शहरी विकास मापदण्ड तथा भवन निर्माण संहिता लागु गरिनेछ । साथै व्यवस्थित शहरीकरणलाई प्राथमिकता दिइ सोहि बमोजिम गुरुयोजना निर्माण गरी अघि बढिनेछ ।

२. जोखिम बस्तीहरूको पहिचान गरी आवश्यकता अनुसार स्थानान्तरणका लागि पहल गरिनेछ ।

सिचाई

१. गाउँउपालिकाको पहुँचमा रहेका सिंचाई आयोजनाहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२. गाउँउपालिका भित्र संचालन गर्न सकिने बृहत सिचाई परियोजनाहरूको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरी आवश्यक बजेट व्यवस्थाको लागि संघीय तथा प्रदेश तथा पहल गरिनेछ ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१. गाउँउपालिकाबाट सडक निर्माण लगायतका विकास निर्माण कार्य संचालन गर्दा आवश्यकता अनुसार वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन गरी वातावरण मैत्री बनाइनेछ ।

२. चट्याङ्गको सुरक्षाका लागि अति संवेदनसिल क्षेत्रमा लाइटिङ एरेष्टरको प्रयोग गरी चट्याङ्गबाट वर्षेनी भइरहेको मानविय क्षतिलाई न्युनिकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३. सामुदायिक वनहरूसँगको सहकार्यमा वन तथा जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गरिनेछ ।

४. घरबाट निस्कने फोहोर व्यवस्थापनको लागि कन्टेनरहरुको व्यवस्थापन गर्दै फोहोरको उचित व्यवस्थापन समेतमा ध्यान पुऱ्याईनेछ । गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरुमा सार्वजनिक शैचालयहरुको व्यवस्थाको लागि आवश्यक अध्ययन गरिनेछ ।
५. एक घर दुई फलफुल विरुवा कार्यकमलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
६. समृद्ध र हराभरा बकैया गाउँपालिकाको नारा सहित दिगो विकासलाई मध्यनजर गर्दै विकास गतिविधि सञ्चालन गरिनेछ ।
७. वर्तमान कोविड १९ को महामारीलाई मध्यनजर गर्दै स्वास्थ्य संस्थामा पर्याप्त मात्रामा औषधी व्यवस्थापन तथा आवश्यकता अनुसार क्वारेन्टाइन र आइसोलेसन कक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
८. बाढी, पहिरो, चट्याड, हावाहुरी, आगलागी लगायतका प्रकोप पिडितहरुलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
९. जोखिम वस्तीहरुको पहिचान गरि आवश्यकता अनुसार स्थानान्तरण गरिनेछ ।

संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र शुसासन

१. बकैया गाउँ गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र सहज बनाउन बडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ भने गाउँपालिकाको स्थायी प्रशासकिय भवनको निर्माण कार्य शुरुवात गरिनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्रका सबै कार्यालयहरुमा आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरुको व्यवस्था गर्ने र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पुर्वाधार, ईन्टरनेट प्रणाली, सूचना प्रणालीको विकास गर्दै जनप्रतीनिधी तथा कार्यालयका कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासका कार्यकमहरु लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. वित्तिय व्यवस्थापनको जवाफदेहिता र क्षमतामा अभिवृद्धि गर्न लेखाङ्गन प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त र कम्प्युटराईज गरिनेछ ।
४. कार्यकम तथा बजेटको आय व्यय विवरण सजिलै देखिने ठाउँमा टाँस गर्नुका साथै सार्वजनिक सुनवाई कार्यक्रम चौमासिक रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
५. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्नुका साथै यस गाउँपालिकाबाट हुने सम्पुर्ण कारोबारहरु बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गरिनेछ ।

६. सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र गुणस्तरिय बनाउदै लगिनेछ ।
७. समिक्षा, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण जस्ता सुशासनलाई प्रवर्धन हुने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ८.** भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप प्रति शुन्य सहनसिलताको अवधारणा मार्फत शुसासनमा टेवा पुऱ्याईनेछ । बेरुजुलाई नियन्त्रण गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
९. पञ्चिकरणलाई व्यवस्थित गर्न अनलाईनमा आधारित घटना दर्ता कार्यलाई प्रत्येक बडाबाट संचालन गरिनेछ ।
१०. गाउँपालिकाको पाश्चित्र, श्रोत नक्सा र विकास गतिविधि सम्बन्धी समेटिएको वृत्तचित्र निर्माण जस्ता कार्यलाई निरन्तरता दिँदै गाउँपालिकाको वास्तविक दर्पण जानकारी गराईनेछ ।
११. सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा बडा कार्यालयहरुलाई फर्निचर, कम्प्युटर तथा मेसिनरी औजारले सुसज्जित गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त बनाइनेछ ।
१२. दीगो र भरपर्दो आयका स्रोतहरु मार्फत राजश्व संकलन र त्यसको समुचित परिचालनविना स्थानीय स्वायत्तताको प्रवर्धन सम्भव छैन । सम्पती कर लागु गरिनेछ तथा थप राजस्वका क्षेत्र पहिचान गरि दायरा विस्तार गर्ने प्रयास गरिनेछ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

१. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको अन्य विकास योजना तथा कार्यक्रमहरुसङ्ग समन्वय गरि अगाडी बढाइनेछ ।
२. यस गाउँपालिका अन्तर्गत दर्ता भएका बेरोजगार व्यक्तीहरुलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गराउन कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालन गरि श्रममूलक आयोजना मार्फत समुदायको विकास संगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभुति गराईनेछ ।
३. युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालनलाई थप सशक्त रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. नेपाल सरकारको नीति बमोजिम "आफ्नो माटो चिनौं, आफ्नै गाउँ बनाओ" स्वावलम्बन अभियान सञ्चालन गरि युवाहरुलाई रोजगारीको अवसर पहिचानमा सहजीकरण गरिनेछ ।
५. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन लाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार साझेदारी कोष निर्माण गरि सञ्चालन गरिनेछ । साथै नेपाल सरकारसङ्गको सहकार्यमा रोजगार सञ्चालन कार्यविधि निर्माण गरि लागु गरिनेछ ।

सूचना तथा सञ्चार

१. गाउँपालिका स्तरमा बकैया एफ.एम. सञ्चालन, पत्रपत्रिका साथै अन्य सञ्चार सेवा सञ्चालनको लागि प्रकृया अगाडि बढाइनेछ ।

अन्य

१. बकैया २ कालापानी धियालमा रहेको युरेनियमलाई केन्द्र र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्दै परिक्षणको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
२. निजगढ काठमाडौं द्रुतमार्ग र मदन भण्डारी लोकमार्ग जोडिने Intersection Point बकैया गाउँपालिका वडा नम्बर ५ राजदमारमा तोकन पहल गरिनेछ ।
३. खरको छानामुक्त गाउँपालिका निर्माणको लागि विपन्न वर्ग, द्वन्द्व पिडित, सहिद परिवार, सिमान्तकृत वर्गलाई प्राथमिकतामा राखेर जस्ताको छाना छाउने कार्यका लागि अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूमा आवश्यक सफ्टवयरको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्चीकरण विभाग अन्तर्गत सञ्चालित सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना प्रणाली सुदृढिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

बजेट तथा कार्यक्रम

अब म आगामी आ.व. ०७७/७८ मा संचालन गरिने प्रमुख कार्यक्रमहरू र विनियोजित बजेट विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

यस आवमा आयतर्फ नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु. १२ करोड २३ लाख, सर्त अनुदान तर्फ रु. २६ करोड ६५ लाख, राजध बाँडफाँड तर्फ ११ करोड २२ लाख २२ हजार २ सय ३० गरी कुल रु ५० करोड १० लाख २२ हजार २ सय ३० प्राप्त भएको,

त्यस्तै बागमती प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु. १ करोड ४ लाख १८ हजार, सशर्त अनुदान तर्फ रु १ करोड ७० लाख १८ हजार, राजश्व बाँडफाँड तर्फ २ करोड ५२ लाख ६८ हजार र समपूरक २ करोड ९९ लाख ८३ हजार गरी कुल रु ८ करोड २६ लाख ८७ हजार प्राप्त भएको,

त्यस्तै,

यस गाउँपालिकाको आ.व. ०७७।७८ को लागि राजस्व आय प्रक्षेपण रु. ३ करोड ३२ लाख ६० हजार, चालु आ.ब.को अनुमानित नगद मौज्दात रु. ३ करोड ५० लाख गरी आन्तरिक श्रोत रु. ६ करोड ८२ लाख ६० हजार हुने अनुमान रहेकोमा आ.व. ०७।७८ को कुल बजेट रु ६५ करोड ९९ लाख ६९ हजार २ सय ३० रुपैयाँको हुने अनुमान रहेको छ ।

जसमध्ये खर्च तर्फ नेपाल सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँड, बागमती प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँड, आन्तरिक आय र चालु आ.व. को मौज्दात समेत जम्मा रकम रु ३३ करोड ८४ लाख ६८ हजार २ सय ३० रकम मध्ये संचालन खर्च तर्फ रु. ७ करोड, र विकास बजेट तर्फ रु २६ करोड ८४ लाख ६८ हजार २ सय ३० विनियोजन गरिएको छ ।

नेपाल सरकारबाट शशर्त अनुदान तर्फ प्राप्त रु. २६ करोड ६५ लाख तथा बागमती प्रदेश सरकारबाट शशर्त अनुदान तर्फ प्राप्त रु १ करोड ७० लाख १८ हजार रकम गरी जम्मा रु २८ करोड ३५ लाख १८ हजार रकमलाई तत् तत् तहबाट नै तय भई आए बमोजिमखर्च गरिनेछ । साथै बागमती प्रदेश सरकारबाट बाट प्राप्त समपूरक अनुदान रु.२ करोड ९९ लाख ८३ हजार रकमलाई प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

विनियोजन गरिएको रकम मध्ये यस गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालयहरूतथा विभिन्न विषयगत कार्यालय समेतको लागि संचालन खर्च तर्फ रु ७ करोड विनियोजन गरिएको छ । जुन संघ र प्रदेश बाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण, राजश्व बाँडफाँड, वार्षिक अनुमानित राजस्व आय र गत वर्षको मौज्दात गरी कुल रकमको करिब २१% हुन आउँछ भने विकास बजेट तर्फ रु २६ करोड ८४ लाख ६८ हजार २ सय २० रकम (करिब ७९%) विनियोजन गरिएको छ ।

यसरी विकास बजेट तर्फ छुट्याइएको रु २६ करोड ८४ लाख ६८ हजार २ सय २० रकम मध्ये वडागत सिलिङ्को आधारमा १२ वटा वडा समितिको कार्यालयबाट टोल बस्तीस्तरहुँदै सहभागितामुलक तवरले ल्याइएका कुल आयोजना र कार्यक्रम अन्तर्गत रु. ६ करोड ३० लाख को विभिन्न विषयक्षेत्रमा विभिन्न आयोजना एवम् कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ । भने वडा समितिको

कार्यालयद्वारा सिफारीस भइ आएका एवम् गाउँ कार्यपालिका र विभिन्न समितिहरूले आवश्यकता पहिचान गरेका भवन निर्माण, ठुला सडक आयोजना विषयगत शाखाका कार्यक्रम गाउँपालिकाको संस्थागत विकास लगायतका विभिन्न आयोजना तथा कार्यक्रमहरूमा २० करोड ५४ लाख ६८ हजार २ सय ३० तपशिल बमोजिमको विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत हुनेगरि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितीले थप छलफल गरि विनियोजन गरिनेछ ।

तपशिल:

- आर्थिक विकास
- सामाजिक विकास
- पूर्वाधार विकास
- वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन
- संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन
- सम्पुरक कोष

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय

आदरणीय सदस्य ज्यूहरु

यसरी आ.ब. ०७७१ ७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको उत्तराधीर्मा पुगिरहँदा बजेट बनाउन सहयोग पुर्याउनुहुने गाउँ कार्यपालिका, वडा समितिका पदाधिकारी ज्यूहरु, राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति लगायत सम्पुर्ण विषयगत समितिका पदाधिकारी ज्यूहरु, कर्मचारीहरु, टोल वस्ति स्तरीय भेला देखि सहभागी भई आयोजना कार्यक्रम छनौटमा प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपले सकृय जनसमुदाय, लगायत बजेट निर्माण प्रकृयामा प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपले सहभागी हुनुहुने एवम् अमुल्य सहयोग, सुझाव, सल्लाह दिनुहुने सम्पुर्णप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै नीति कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य यही अन्त्य गर्दछु ।

धन्यवाद ।

मिति : २०७७ साल असार १० गते

सरला बोलखे (उपाध्यक्ष)
बकैया गाँउ कार्यपालिका